

**Instrukcja dla przedsiębiorców
dotycząca realizacji usługi e-Tranzyt
(operacje tranzytu unijnego/wspólnego
i operacje TIR)**

wersja 2.01
obowiązuje od dnia 2016-11-14

opracowano w Departamencie Ceł
Ministerstwa Finansów
Warszawa, 2016 r.

Spis treści

Spis treści	2
Część 1: Słowniczek skrótów i wyjaśnienie nazw	3
Część 2: Informacje ogólne	6
Część 3: Szczegółne ograniczenia prawne dotyczące stosowania procedury tranzytu	8
Część 4: Zgłoszenie tranzytowe	9
4.1. Złożenie zgłoszenia tranzytowego.....	9
4.2. Załączniki do zgłoszenia tranzytowego:	11
4.3. Powiązanie zgłoszenia tranzytowego z procedurą wywozu:.....	12
4.4. Deklarowanie Wspólnotowego Świadectwa Weterynaryjnego (CVED):	12
Część 5: Otwarcie operacji tranzytowej w urzędzie celnym wyjścia	13
5.1. Rejestracja zgłoszenia.....	13
5.2. Przedstawienie towarów:	13
5.3. Przyjęcie zgłoszenia tranzytowego:.....	13
5.4. Korekta/sprostowanie danych zgłoszenia:	14
5.5. Dane określane przez funkcjonariusza celnego:	14
5.6. Zwolnienie towarów do procedury tranzytu:	14
5.7. Procedury awaryjne w urzędzie celnym wyjścia:	15
Część 6: Upoważniony nadawca (w tranzycie unijnym/ wspólnym i TIR)	18
6.1. Informacje ogólne	18
6.2. Powiązanie z procedurą wywozu:	18
6.3. Procedury awaryjne dotyczące upoważnionego nadawcy:	19
Część 7: Urząd celny tranzytowy (nie dotyczy operacji TIR)	24
Część 8: Zdarzenia podczas transportu/przeładunki (nie dotyczy operacji TIR)	25
Część 9: Zakończenie operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia	26
Część 10: Upoważniony odbiorca (w tranzycie unijnym/wspólnym i TIR)	27
10.1. Podstawowe czynności	27
10.2. Postępowanie awaryjne dotyczące upoważnionego odbiorcy:	28
Część 11: Postępowanie poszukiwawcze	31
Załącznik nr 1:	32
Załącznik nr 2:	33

Część 1: Słowniczek skrótów i wyjaśnienie nazw

Skrót	Znaczenie
Bezpieczeństwo i ochrona	Bezpieczeństwo i ochrona, o których mowa w Wytycznych Komisji dotyczących wdrożenia decyzji Komisji nr K (2011) 5170 z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniającej decyzję C (2009) 2601 z dnia 15 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia wspólnych kryteriów i norm ryzyka dotyczących analizy ryzyka pod kątem bezpieczeństwa i ochrony na potrzeby zharmonizowanego stosowania kontroli celnych zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2913/92
DSK	Deklaracja do czasowego składowania
EAD	Wywozowy Dokument Towarzyszący
ECIP/SEAP	Platforma wymiany komunikatów elektronicznych z systemami operacyjnymi
EORI/EOS	Unijny System Rejestracji i Identyfikacji Przedsiębiorców
ESS	Wywozowy Dokument SAD/Bezpieczeństwo
GRN	Guarantee reference number - identyfikator zabezpieczenia
Helpdesk NCTS2	Komórka wsparcia systemu NCTS2
IE	Komunikat elektroniczny
IE004	Przyjęcie sprostowania zgłoszenia
IE005	Odrzucenie sprostowania zgłoszenia
IE007	Zawiadomienie o przybyciu
IE008	Odrzucenie zawiadomienia o przybyciu
IE009	Decyzja o unieważnieniu zgłoszenia
IE013	Sprostowanie danych zgłoszenia
IE014	Wniosek o unieważnienie zgłoszenia
IE015	Zgłoszenie tranzytowe
IE016	Odrzucenie zgłoszenia
IE025	Zwolnienie z tranzytu
IE026	Zmiana kodu dostępu do gwarancji
IE028	Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i nadanie numeru ewidencyjnego
IE029	Zwolnienie do procedury tranzytu
IE034	Zapytanie o gwarancję
IE037	Odpowiedź na zapytanie o gwarancję
IE043	Zezwolenie na rozładunek
IE044	Uwagi rozładunkowe
IE045	Zawiadomienie o zamknięciu operacji tranzytowej
IE051	Odmowa zwolnienia do procedury tranzytu
IE054	Wniosek o zwolnienie do procedury tranzytu

IE055	Gwarancja nieważna
IE058	Odrzucenie uwag rozładunkowych
IE060	Decyzja o kontroli towarów
IE062	Odrzucenie wniosku o zwolnienie do procedury tranzytu
IE140	Zapytanie podmiotu o nie zakończoną operację tranzytową
IE141	Informacja dotycząca nie zakończonej operacji tranzytowej
IE906	Informacja o błędach w wysłanym komunikacie
IE928	Potwierdzenie zapisania danych zgłoszenia w systemie
IE507	Powiadomienie o przedstawieniu towaru w UWA, przesyłane elektronicznie przez osobę przedstawiającą towar do wyprowadzenia (ECS)
IE525	Zwolnienia towaru do wyprowadzenia (ECS)
IE529	Komunikat zawiera dane zgłoszenia przekazane przez podmiot skorygowane o ewentualne sprostowania i korekty oraz uzupełnione o: datę przyjęcia i zwolnienia zgłoszenia, wynik kontroli i zamknięcia celne. Jest przekazywany zwrotnie podmiotowi zgłaszającemu (ECS)
ISZTAR4	System Zintegrowanej Taryfy Celnej
Konwencja o WPT	Konwencja z dnia 20 maja 1987r. o wspólnej procedurze tranzytowej (Dz. U. WE L 226 z 13.08.1987r., str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, str. 291, z późn. zm.)
LRN	Lokalny numer ewidencyjny przesyłki
MRN	Master Reference Number - unikalny numer ewidencyjny operacji nadawany przez system
NCTS	Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy w rozumieniu ogólnoeuropejskim
NCTS2	Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy w Polsce
NPP	Urzędowe Potwierdzenie Nieprzedłożenia (z systemu ECIP/SEAP)
OSOZ2	Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń
PDR PL/UE	Podsystem Danych Referencyjnych
PDS	Przywozowa Deklaracja Skrócona
PKI	System dostarczający jednolity sposób uwierzytelniania dla wszystkich systemów i użytkowników zewnętrznych z funkcjonalnością/technologią jednokrotnego uwierzytelniania Single Sign On (SSO)
PRD	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz. U. UE L 69 z dnia 15 marca 2016 r., str. 1)

PUESC	Platforma Usług Elektronicznych Służby Celnej
RD	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 1, z późn. zm.)
RW	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 558, z późn. zm.)
SAD	Jednolity Dokument Administracyjny
SZPROT/EOS	SZPROT - System Zintegrowanej Rejestracji Przedsiębiorców. System ewidencyjny danych identyfikacyjnych dotyczących podatników i podmiotów gospodarczych oraz informacji w zakresie posiadanych pozwoleń. EOS - Economic Operators System. System identyfikacji przedsiębiorców oraz przyznanych ułatwień i stosowanych uproszczeń w ramach UE (połączone domeny AEO i EORI).
TAD	Tranzytowy Dokument Towarzyszący
TIN	Numer Identyfikacyjny Przedsiębiorcy
TSAD	Tranzytowy Dokument Towarzyszący/Bezpieczeństwo
UKC	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.)
UPO	Urzędowe Poświadczenie Odbioru
UPP	Urzędowe Potwierdzenie Przedłożenia (z systemu ECIP/SEAP)
WDS	Wywozowa Deklaracja Skrócona
ZISAR	Zintegrowany System Analizy Ryzyka

Część 2: Informacje ogólne

Usługa „e-Tranzyt” jest jedną z usług elektronicznych świadczonych przez Służbę Celną za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych Służby Celnej, zwanej dalej PUESC. Usługa pozwala na realizację operacji tranzytu unijnego/wspólnego i operacji TIR.

Usługa przeprowadzana jest przy użyciu systemu NCTS2, który wymienia dane z systemami współpracującymi, m.in. z: ECIP/SEAP PL, SZPROT, PDR PL/UE, PKI, OSOZ2, ISZTAR4, ZISAR.

Zgłoszenie do systemu NCTS2 jest obowiązkowe dla operacji tranzytu:

- unijnego/wspólnego w transporcie drogowym oraz innym niż drogowy, jeżeli zgłoszenie odpowiada zgłoszeniu na dokumencie SAD, lub
- TIR na obszarze celnym Unii Europejskiej (wraz z obsługą papierowego karnetu TIR).

Złożenie zgłoszenia w formie papierowej możliwe jest jedynie w sytuacji niedostępności usługi „e-Tranzyt” lub awarii aplikacji przedsiębiorcy korzystającego z tej usługi, a także w przypadku przewozu towarów przez podróżnych indywidualnych, którzy nie mają bezpośredniego dostępu do usługi „e-Tranzyt”.

Komunikacja z systemem NCTS2 realizowana jest przez ECIP/SEAP i może się odbywać jednym z następujących kanałów:

- poprzez PUESC w trybie ładowania komunikatów wygenerowanych z aplikacji klienckiej lub wypełnienia formatki odpowiedniego komunikatu,
- poprzez interfejs niewizualny (webservice WS),
- pocztą elektroniczną na adres puesc@mf.gov.pl.

W celu korzystania z usługi „e-Tranzyt” przedsiębiorca powinien:

- założyć konto e-Klienta na PUESC i zarejestrować dane osób wymieniających komunikaty w systemie NCTS2 oraz dane reprezentantów zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie „e-Klient Służby Celnej - Instrukcja elektronicznej rejestracji dla potrzeb zarządzania użytkownikami korzystającymi z usług Systemu Informacyjnego Służby Celnej” dostępnym na PUESC w części Katalog e-Usług/e-Klient. Warunek rejestracji danych w systemie SZPROT nie dotyczy posiadaczy karnetów TIR składających zgłoszenie poprzez aplikację TIR-EPD dostarczaną przez Międzynarodową Unię Transportu Drogowego IRU. Osoba fizyczna zlecająca agencji celnej przesłanie zgłoszenia do systemu NCTS2 nie ma obowiązku rejestrowania swoich danych,

- stosować oprogramowanie umożliwiające edycję komunikatów w systemie NCTS2 oraz ich zapis w postaci pliku XML. Komunikaty muszą być zgodne ze specyfikacją XML dla systemu NCTS2 dostępną na PUESC w części „Systemy Służby Celnej/NCTS2”,
- w przypadku operacji tranzytu unijnego/wspólnego uzyskać z systemu OSOZ2 numer GRN dla zabezpieczenia tranzytowego, za wyjątkiem stosowania kodów zabezpieczeń „3” - gotówka, „6” - procedura realizowana przez instytucję publiczną, lub stosowania zabezpieczenia zarejestrowanego w zagranicznym systemie obsługi zabezpieczeń (zagraniczny numer GRN).

Przedsiębiorca wysyła/odbiera w systemie NCTS2 komunikaty: IE004, IE005, IE007, IE009, IE013, IE014, IE015, IE016, IE026, IE028, IE029, IE034, IE037, IE045, IE051, IE054, IE055, IE060, IE062, IE140, IE141, IE906, IE928 i UPO.

Dodatkowo z systemu ECIP/SEAP wysyłane są komunikaty: UPP i NPP.

Część 3: Szczególne ograniczenia prawne dotyczące stosowania procedury tranzytu

W sytuacji wyprowadzania towarów unijnych z obszaru Unii Europejskiej, zgodnie z art. 329 ust. 8 RW **nie jest możliwe otwarcie operacji tranzytowej w urzędzie celnym wewnętrznym w przypadku towarów akcyzowych objętych zawieszeniem podatku akcyzowego lub w przypadku towarów podlegających formalnościom wywozowym w celu uzyskania refundacji wywozowych w ramach wspólnej polityki rolnej.** Oznacza to, że dla ww. towarów zgłoszenie tranzytowe nie może zostać przyjęte w urzędzie celnym wewnętrznym, a towary mogą się przemieścić do granicy tylko w ramach procedury wywozu.

Zgodnie z art. 189 RD jeżeli towary unijne są wywożone do państwa trzeciego będącego stroną Konwencji o WPT, lub są wywożone i przewożone przez co najmniej jedno państwo wspólnego tranzytu, przy czym zastosowanie mają postanowienia Konwencji o WPT, towary te obejmuje się procedurą unijnego tranzytu zewnętrznego (T1) w następujących przypadkach:

- towary unijne poddano formalnościom celnym wywozowym w celu udzielenia zwrotów przy wywozie do państw trzecich w ramach wspólnej polityki rolnej, lub
- towary unijne pochodzą z zapasów interwencyjnych i podlegają środkom kontroli w zakresie stosowania lub przeznaczenia i poddane zostały formalnościom celnym przy wywozie do państw trzecich w ramach wspólnej polityki rolnej, lub
- towary unijne kwalifikują się do otrzymania zwrotu lub umorzenia należności celnych przywozowych, pod warunkiem że zostaną objęte procedurą tranzytu zewnętrznego zgodnie z art. 118 ust. 4 UKC.

Część 4: Zgłoszenie tranzytowe

4.1. Złożenie zgłoszenia tranzytowego

Komunikat IE015 powinien zawierać dane prawidłowe, kompletne i logiczne. Zgłaszający powinien zwrócić szczególną uwagę na prawidłowość następujących danych:

- opis towarów,
- kody towarów: są obowiązkowe w sytuacji, gdy zgłoszenie tranzytowe jest składane przez tego samego zgłaszającego i w tym samym czasie, co inne zgłoszenie celne zawierające kody towarów (dotyczy przede wszystkim sytuacji zgłoszeń tranzytowych po zgłoszeniach wywozowych). Dla podanych kodów towarów system NCTS2 automatycznie sprawdza w systemie ISZTAR4 istnienie zakazów lub ograniczeń pozataryfowych,
- identyfikatory środków transportu w miejscu wyjścia,
- dla operacji tranzytu unijnego/wspólnego: numer GRN oraz kod dostępu do zabezpieczenia, a w polu 44 „Dodatkowe informacje” deklarowana kwota wykorzystania zabezpieczenia na daną operację tranzytową,
- dane bezpieczeństwa i ochrony:

Kierunek import - w granicznym urzędzie celnym zgłaszający ma możliwość złożenia danych bezpieczeństwa i ochrony w ramach zgłoszenia tranzytowego (dla tranzytu unijnego/wspólnego lub dla tranzytu TIR), jeżeli dane te nie były wcześniej złożone w ramach Przywzowej Deklaracji Skróconej (PDS) lub, jeżeli przed złożeniem zgłoszenia tranzytowego towary nie były objęte Deklaracją do czasowego składowania (DS). W sytuacji, gdy przed zgłoszeniem tranzytowym dla towarów była złożona PDS lub DS, to w polu 40 zgłoszenia tranzytowego zgłaszający powinien podać numer MRN dla PDS lub identyfikator DS.

Kierunek eksport - zgłaszający ma możliwość złożenia danych bezpieczeństwa i ochrony w ramach zgłoszenia tranzytowego, jeżeli towary nie były wcześniej objęte zgłoszeniem wywozowym lub dane bezpieczeństwa i ochrony nie zostały złożone w ramach WDS.

Dane bezpieczeństwa i ochrony nie są wymagane w sytuacji przywozu do Unii Europejskiej towarów ze Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Lichtensteinu, Andory lub z San Marino, jeżeli towary były objęte tam zgłoszeniem wywozowym.

- numery EORI:

Zgłoszenie tranzytowe bez danych bezpieczeństwa i ochrony	Zgłoszenie tranzytowe z danymi bezpieczeństwa i ochrony
<p>Nadawca - numer EORI jest fakultatywny</p>	<p>Nadawca (bezpieczeństwo)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podanie numeru EORI jest obligatoryjne, jeżeli urząd celny wyjścia jest na terytorium Unii Europejskiej, a nadawca/eksporter ma status AEO, - w pozostałych przypadkach podanie numeru EORI jest fakultatywne (należy go podać, o ile jest znany zgłaszającemu).
<p>Odbiorca - numer EORI jest fakultatywny</p>	<p>Odbiorca (bezpieczeństwo)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podanie numeru EORI jest obligatoryjne, jeżeli urząd celny wyjścia jest poza terytorium Unii Europejskiej, a odbiorca ma status AEO, - w pozostałych przypadkach podanie numeru EORI jest fakultatywne (należy go podać, o ile jest znany zgłaszającemu).
<p>Upoważniony Odbiorca - jeżeli dana jest zadeklarowana, stosuje się numer EORI</p>	<p>Upoważniony Odbiorca - jeżeli dana jest zadeklarowana, stosuje się numer EORI</p>

Zgłoszenie tranzytowe bez danych bezpieczeństwa i ochrony	Zgłoszenie tranzytowe z danymi bezpieczeństwa i ochrony
<p>Osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu¹/posiadacz karnetu TIR – numer EORI jest obligatoryjny</p> <p>Na podstawie umów zawartych z Unią Europejską osoby uprawnione do korzystania z procedury tranzytu ze Szwajcarii, Norwegii, San Marino i Andory nie muszą podawać w zgłoszeniach numerów EORI.</p>	<p>Osoba składająca deklarację skróconą (tj. osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu /posiadacz karnetu TIR) – numer EORI jest obligatoryjny</p>
	<p>Przewoźnik – informację tę podaje się, jeżeli podmiot nie jest jednocześnie „Osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu”. W takim przypadku podanie numer EORI przewoźnika jest fakultatywne.</p>

4.2. Załączniki do zgłoszenia tranzytowego:

W komunikacie IE015 załączniki do zgłoszenia powinny być podane w polu 44:

- w części „Załączone dokumenty” poprzez podanie właściwego kodu dokumentu ze słownika 1013, zgodnie z wytycznymi „Dokumenty przedkładane na potrzeby obsługi elektronicznych zgłoszeń celnych” opublikowanymi na stronie Ministerstwa Finansów www.finance.mf.gov.pl w części Cł/Zgłoszenia celne i INTRASTAT/Zgłoszenia celne/Wyjaśnienia,
- w części „Informacje dodatkowe” z wykorzystaniem kodów dokumentów ze słownika 1039, jeżeli do zgłoszenia załączane są dokumenty inne niż określone w słowniku 1013.

¹ Osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu - dawny główny zobowiązany. Zgodnie z regulacjami unijnymi w okresie do października 2019 r. na TAD lub TSAD drukowana będzie nadal nazwa „główny zobowiązany”.

4.3. Powiązanie zgłoszenia tranzytowego z procedurą wywozu:

W polu 40 zgłoszenia tranzytowego powinien być podany numer MRN zgłoszenia wywozowego (lub inny numer w przypadku operacji wywozowych realizowanych w sytuacji awarii systemu wywozowego).

4.4. Deklarowanie Wspólnotowego Świadectwa Weterynaryjnego (CVED):

System NCTS2 sprawdza dane CVED, jeżeli:

- w polu „Informacje dodatkowe” zgłoszenia tranzytowego podano dla pozycji towarowych kod "N853" - Wspólny Przywozowy Dokument Weterynaryjny (CVED) dla produktów lub „C640” - Wspólny Przywozowy Dokument Weterynaryjny (CVED) dla żywych zwierząt, oraz
- w polu „Tekst” podano unikalny numer z pola 2 CVED wg struktury dwuliterowy kod kraju, czteroznakowy rok wystawienia CVED, siedem cyfr - wartości oddzielone są kropkami, np. PL.2016.0000000, oraz
- w zgłoszeniu tranzytowym podano kody towarów (dla zgłoszeń towarów podlegających granicznej kontroli weterynaryjnej podanie w zgłoszeniu kodów towarów jest obowiązkowe).

W przypadku niezadeklarowania świadectwa CVED, podania niewłaściwego kodu dokumentu w polu „Informacje dodatkowe”, braku kodów towarów lub podania nieprawidłowego numeru świadectwa CVED, komunikat IE015 zostanie odrzucony.

Część 5: Otwarcie operacji tranzytowej w urzędzie celnym wyjścia

5.1. Rejestracja zgłoszenia

Jeżeli komunikat IE015 jest prawidłowy pod względem formalnym i technicznym zgłaszający otrzymuje UPP z ECIP/SEAP oraz komunikat IE928 z systemu NCTS2 jako potwierdzenie zapisania danych w systemie. Na tym etapie elementem identyfikującym zgłoszenie w systemie NCTS2 jest numer LRN nadany przez zgłaszającego.

Jeżeli komunikat IE015 nie jest prawidłowy pod względem formalnym lub technicznym zgłaszający otrzymuje NPP z ECIP/SEAP lub komunikat IE016 z systemu NCTS2.

5.2. Przedstawienie towarów:

Komunikat IE015 może:

- zawierać informację o przedstawieniu towarów, lub
- nie zawierać informacji o przedstawieniu towarów: zgłaszający może uzupełnić tę informację później poprzez przesłanie komunikatu IE013 z typem modyfikacji „2”. W szczególności w komunikacie IE013 zgłaszający powinien podać prawidłowe identyfikatory środka transportu. Przesłanie komunikatu IE013 jest opcjonalne, a zgłaszający może w formie ustnej poinformować organ celny o fakcie przedstawienia towarów.

Jeżeli w terminie 2 tygodni od daty zarejestrowania komunikatu IE015 towary nie zostaną przedstawione organowi celnemu system NCTS2 automatycznie odrzuci zgłoszenie komunikatem IE016, z informacją „Zgłaszający nie przedstawił towarów w urzędzie wyjścia w dopuszczalnym terminie”.

5.3. Przyjęcie zgłoszenia tranzytowego:

O przyjęciu zgłoszenia tranzytowego zgłaszający informowany jest komunikatem IE028. O nie przyjęciu zgłoszenia tranzytowego zgłaszający jest informowany komunikatem IE016.

W granicznym urzędzie celnym przed fizycznym wprowadzeniem towarów na terytorium Unii Europejskiej powinny być złożone dane bezpieczeństwa i ochrony. Dane te mogą być złożone:

- razem ze zgłoszeniem tranzytowym, lub
- w ramach PDS przed złożeniem zgłoszenia tranzytowego: w zgłoszeniu tranzytowym w polu 40 powinny być podane numery MRN dla PDS. W sytuacji, gdy w polu 40 zgłoszenia

tranzytowego zostały podane błędne numery MRN dla PDS, ale towary uzyskały zgodę na wprowadzenie na terytorium Unii Europejskiej, zgłaszający może przesłać do systemu NCTS2 komunikat IE013 z poprawnymi numerami MRN dla PDS.

5.4. Korekta/sprostowanie danych zgłoszenia:

Korekta danych zgłoszenia może dotyczyć tylko danych: kraj wysyłki, ilość i rodzaj towarów, opis towarów, masa netto/brutto, kod towarów, identyfikatory środka transportu, załączone/poprzednie dokumenty. Korekta danych zgłoszenia tranzytowego nie może spowodować, żeby operacja w systemie NCTS2 dotyczyła towarów innych niż te, które były podane w komunikacie IE015.

W procedurze TIR za wiążące uznaje się dane zawarte w karnecie TIR. W sytuacji stwierdzenia rozbieżności pomiędzy danymi w systemie NCTS2, a karnetem TIR korekta danych zgłoszenia powinna być dokonana na podstawie danych karnetu TIR i może dotyczyć błędów, które powstały w wyniku pomyłki i/lub nie są na tyle istotne, aby wymagały przesłania nowego zgłoszenia do systemu NCTS2.

Korekta danych zgłoszenia tranzytowego może być dokonana przez zgłaszającego poprzez przesłanie komunikatu IE013 - jest to możliwe jedynie od momentu przyjęcia zgłoszenia (otrzymanie komunikatu IE028) do momentu poinformowania zgłaszającego o kontroli towarów (otrzymanie komunikatu IE060).

5.5. Dane określone przez funkcjonariusza celnego:

Funkcjonariusz celny wprowadza do systemu NCTS2:

- liczbę i rodzaj nałożonych zamknięć urzędowych, oraz
- termin na dostarczenie towarów do miejsca przeznaczenia.

5.6. Zwolnienie towarów do procedury tranzytu:

Z chwilą zwolnienia towarów do procedury tranzytu system NCTS2 wysyła do zgłaszającego komunikat IE029 Zwolnienie do procedury tranzytu zawierający TAD (z Wykazem pozycji, gdy zgłoszenie zawiera więcej niż jedną pozycję towarową) lub TSAD (zawsze z Wykazem pozycji/Bezpieczeństwo, niezależnie ile pozycji towarowych zawiera zgłoszenie) w formie nieedytowalnego pliku PDF.

Zgłaszający powinien sam wyposażyć przewoźnika w wydruk TAD lub TSAD. W przypadku operacji TIR drukowanie i dołączanie dokumentu TAD lub TSAD do karnetu TIR nie jest wymagane. Na uzasadnioną prośbę zgłaszającego funkcjonariusz celny może dokonać wydruku TAD lub TSAD w urzędzie i wydać je zgłaszającemu. Na TAD lub TSAD nie umieszcza się pieczęci lub stempli celnych, ani podpisów. Załączniki do zgłoszenia, które

zgodnie z przepisami szczególnymi pozostają w urzędzie celnym wyjścia, są tam archiwizowane.

W przypadku operacji TIR funkcjonariusz celny jako numer ewidencyjny w polu 21 karnetu TIR i w polu 2 na grzbiecie karnetu TIR funkcjonariusz celny wpisuje numer MRN z systemu NCTS2.

Na prośbę zgłaszającego dla potrzeb wynikających z art. 312 ust. 1 lit. a) i 281 ust. 1 lit. a) RW funkcjonariusz celny może wydać dodatkowo jeden egzemplarz „Kopii urzędowej” TAD lub TSAD (nadruk „Kopia urzędowa” w poprzek dokumentu) po naniesieniu adnotacji „Alternatywny dowód”.

5.7. Procedury awaryjne w urzędzie celnym wyjścia:

Ogłoszenie na PUESC ogólnopolskiej niedostępności usługi „e-Tranzyt” po stronie administracji celnej powoduje, że zgłaszający nie musi uzyskiwać zgody na zastosowanie procedury awaryjnej od Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2, lecz samodzielnie przechodzi na stosowanie procedury awaryjnej. Jeżeli ogólnopolska niedostępność usługi „e-Tranzyt” spowodowana jest awarią:

- portalu PUESC (systemu ECIP/SEAP): podpisane zgłoszenie tranzytowe może być wczytane do systemu NCTS2 z nośnika danych lub wprowadzone ręcznie do systemu przez funkcjonariusza celnego na podstawie dostarczonych dokumentów papierowych, lub
- systemu podpisu elektronicznego PKI: nie podpisane zgłoszenie tranzytowe może być wczytane do systemu NCTS2 z nośnika danych lub wprowadzone ręcznie do systemu przez funkcjonariusza celnego na podstawie dostarczonych dokumentów papierowych.

W przypadku ogłoszenia utrudnień ogólnopolskich (to stan niesprawności systemu w znacznym stopniu utrudniający prawidłowe jego funkcjonowanie bądź to w zakresie konkretnych komponentów bądź to w zakresie tylko niektórych jednostek organizacyjnych) kompetencja do przejścia na procedurę awaryjną zostaje przeniesiona na Kierownika oddziału/Kierownika zmiany, który podejmuje decyzję w tym zakresie oceniając wpływ utrudnień na płynność obsługi obrotu towarowego realizowanego w jednostce lokalnej.

Lokalna niedostępność usługi po stronie administracji celnej realizowana jest i ogłaszana stosownie do wewnętrznych wytycznych. Jej ogłoszenie powoduje, że zgłaszający nie musi uzyskiwać zgody na zastosowanie procedury awaryjnej od Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2, lecz samodzielnie przechodzi na stosowanie procedury awaryjnej.

Zgoda na zastosowanie procedury awaryjnej od Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2 wymagana jest od zgłaszających w przypadku:

- awarii po stronie zgłaszającego (zgoda wydawana zgłaszającemu),

- awarii systemu obsługi zabezpieczeń dla operacji tranzytu unijnego/wspólnego: obsługa zgłoszenia w systemie NCTS2 wymaga ingerencji funkcjonariusza celnego. Zgłaszający powinien przedstawić organowi celnemu dokument zabezpieczenia TC 31 lub TC 33 (zgoda wydawana zgłaszającemu).

W celu uzyskania zgody na zastosowanie procedury awaryjnej zgłaszający powinien złożyć elektroniczny wniosek do Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2 poprzez PUESC. W przypadku niedostępności portalu wniosek może być złożony w formie pisemnej za pośrednictwem poczty email wopa@ncts-centrum.mofnet.gov.pl lub faksu nr +48 42 6388050 zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku nr 2.

W przypadku awarii usługi e-Tranzyt operacja tranzytowa zostanie zrealizowana całkowicie z wykorzystaniem dokumentu SAD lub karnetu TIR złożonego przez zgłaszającego, tj. poza systemem NCTS2.

Każdorazowo w przypadku składania zgłoszenia w formie dokumentu SAD zgłaszający powinien przedstawić organowi celnemu oryginalny dokument potwierdzający złożenie zabezpieczenia (TC31 lub TC33).

W przypadku awarii aplikacji po stronie zgłaszającego (brak możliwości utworzenia komunikatu do systemu), zgłoszenie do tranzytu powinno być dokonane poza systemem NCTS2, tj. na dokumencie SAD lub karnecie TIR.

W tranzycie unijnym/wspólnym zgłaszający powinien przekazać kod dostępu do zabezpieczenia funkcjonariuszowi celnemu edytującemu zgłoszenie w systemie na podstawie danych z dokumentu SAD; kod ten po wykorzystaniu należy unieważnić (osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu ma możliwość zdefiniowania wielu kodów dostępu do zabezpieczenia i zarządzania nimi).

Dane ze zgłoszenia zostaną wprowadzone do systemu NCTS2 przez funkcjonariusza celnego. Przewoźnik otrzyma TAD lub TSAD i operacja zostanie obsłużona w systemie - jedyną różnicą będzie brak komunikatu IE029 oraz po zamknięciu operacji tranzytowej nie zostanie wysłany do zgłaszającego komunikat IE045. Możliwe jest wydanie na wniosek zgłaszającego potwierdzenia zamknięcia operacji tranzytowej.

W przypadku działającej aplikacji zgłaszającego, a braku komunikacji z siecią Internet po stronie zgłaszającego, istnieje możliwość zapisania zgłoszenia do pliku XML zgodnego ze specyfikacją XML i załadowania do systemu NCTS2 z nośnika danych. Wczytanie pliku XML wymaga, żeby nośnik zawierał tylko przekazywany plik oraz był zawsze przeskanowany oprogramowaniem antywirusowym. Załadowanie zgłoszenia z pliku XML do systemu uzależnione jest od uzyskania od Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2 zgody na zastosowanie procedury awaryjnej.

W przypadku awarii systemu OSOZ2 lub zagranicznego systemu obsługującego zabezpieczenie dla operacji tranzytu unijnego/wspólnego, problemy z obsługą zgłoszenia

tranzytowego pojawią się podczas sprawdzania gwarancji², sprawdzania integralności gwarancji³ lub rejestracji gwarancji⁴. Zgłaszający powinien powiadomić Komórkę Wsparcia – Helpdesk NCTS2 dla systemu NCTS2 podając numer MRN operacji tranzytowej, numer EORI/TIN osoby uprawnionej i numer GRN, oraz przedstawić organowi celnemu dokument zabezpieczenia (TC 31 lub TC33).

Dalsza obsługa operacji tranzytowej w systemie NCTS2 przebiega tak jak w przypadku normalnego działania systemu.

² Brak odpowiedzi z systemu OSOZ2 komunikatem IE037 na wysłany komunikat IE034.

³ Brak odpowiedzi z systemu OSOZ2 komunikatem IE201 na wysłany komunikat IE200.

⁴ Brak odpowiedzi z systemu OSOZ2 komunikatem IE205 na wysłany komunikat IE203.

Część 6: Upoważniony nadawca (w tranzycie unijnym/ wspólnym i TIR)

6.1. Informacje ogólne

System NCTS2 umożliwia automatyczne otwarcie operacji tranzytowej przez upoważnionego nadawcę. Upoważniony nadawca może otwierać operacje tranzytowe poza godzinami pracy nadzorującej jednostki celnej, jeżeli pozwolenie na stosowanie uproszczenia tak stanowi. Czas automatycznego zwolnienia towarów do tranzytu jest określony w pozwoleniu na stosowanie uproszczenia.

Upoważniony nadawca może dokonać sprostowania zgłoszenia tranzytowego poprzez wysłanie komunikatu IE013. Obsługa procesu sprostowania zgłoszenia tranzytowego od upoważnionego nadawcy skutkuje ponownym uruchomieniem w systemie NCTS2 czasomierza zwolnienia towarów do procedury tranzytu (czas zaczyna biec od momentu wysłania komunikatu IE004). W przypadku wprowadzenia zmian w zapisach dotyczących towarów proces automatycznej obsługi zgłoszenia tranzytowego jest zatrzymywany, a zmiany wymagają decyzji funkcjonariusza celnego.

6.2. Powiązanie z procedurą wywozu:

W przypadku, gdy procedurą tranzytu mają być objęte towary unijne podlegające procedurze wywozu (najczęściej dotyczy procedury TIR), lub towary nieunijne podlegające powrotnemu wywozowi, otwarcie operacji tranzytowej jest możliwe jedynie pod warunkiem dopełnienia przez przedsiębiorcę odpowiednich formalności związanych z procedurą wywozu określonych w „Instrukcji dla eksporterów/zgłaszających w zakresie obsługi zgłoszeń wywozowych oraz wywozowych deklaracji skróconych” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów www.finanse.mf.gov.pl w części Cło/ Informacje dla przedsiębiorców/Procedury celne/Procedura wywozu.

W ramach procedury wywozu mogą wystąpić przypadki:

- urząd wywozu jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia (i otwarcia procedury tranzytu): upoważniony nadawca powinien być jednocześnie upoważnionym eksporterem, a przesłanie zgłoszenia tranzytowego powinno nastąpić niezwłocznie po otrzymaniu przez zgłaszającego komunikatu IE528 w systemie wywozowym, lub
- urząd wywozu nie jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia (i otwarcia procedury tranzytu): upoważniony nadawca może spowodować zamknięcie zarówno operacji wywozowych rozpoczętych w uproszczeniach, jak i zainicjowanych standardowym zgłoszeniem wywozowym (także w innych krajach Unii Europejskiej), a przesłanie zgłoszenia tranzytowego powinno nastąpić wraz z przesłaniem komunikatu IE507 do systemu wywozowego. Obejmuje to także sytuacje, gdy w zgłoszeniu wywozowym jako urząd wyprowadzenia deklarowana była inna jednostka celna (zwykle graniczna), natomiast pomiędzy zwolnieniem towarów do procedury, a ich wyprowadzeniem nastąpiło

przemieszczenie towarów do miejsca uznanego upoważnionego nadawcy podlegającego właściwości tego samego urzędu wywozu.

Upoważniony nadawca odpowiada za zapewnienie prawidłowych danych zawartych w zgłoszeniu w systemie NCTS2 i ich zgodności ze zgłoszeniami wywozowymi, do których się odnosi. Upoważniony nadawca powinien podać w zgłoszeniu tranzytowym:

- w polu 40: numery MRN poprzednich zgłoszeń wywozowych (lub inny numer w przypadku operacji wywozowych realizowanych w sytuacji awarii), oraz
- w polu 44: kod informacji dodatkowej „3PL20”, który oznacza „Deklaracja uproszczonej procedury tranzytu po wywozie lub powrotnym wywozie”.

Otwarcie operacji tranzytu (w przypadku procedury TIR wiążące się z podstemplowaniem karnetu) i rozpoczęcie przewozu możliwe jest dopiero po odebraniu przez zgłaszającego komunikatów:

- w systemie NCTS2: komunikatu IE029, oraz
- w systemie wywozowym: komunikatu IE529, jeżeli urząd wywozu jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia, lub komunikatu IE525, urząd wywozu nie jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia.

Jeżeli wysłany został komunikat IE029, lecz z uwagi na stwierdzone niezgodności dotyczące procedury wywozu nie powinno do tego dojść, funkcjonariusz celny powinien unieważnić zgłoszenie tranzytowe w systemie NCTS2.

W sytuacjach nietypowych, gdy wyniki w systemie wywozowym związane z przedstawieniem towarów wraz z komunikatem IE507 są niejednoznaczne lub jest ich brak, co do zasady nie jest możliwe objęcie towarów procedurą tranzytu z zastosowaniem uproszczeń.

Przed wysłaniem zgłoszenia tranzytowego do systemu NCTS2 zgłaszający powinien sprawdzić na stronie internetowej http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/ecs/ statusy operacji wywozowych w celu ograniczenia liczby sytuacji skutkujących koniecznością przejścia z procedury uproszczonej na procedurę standardową.

Również w przypadku innych procedur celnych poprzedzających zgłoszenie tranzytowe upoważniony nadawca powinien w polu 40 zgłoszenia tranzytowego podać identyfikator poprzedniego dokumentu w celu rozliczenia poprzednich procedur celnych zgodnie z obowiązującymi zasadami. W przypadku, gdy poprzednią procedurą był tranzyt zgłaszający powinien jednocześnie posiadać pozwolenie na uproszczenie przy zamykaniu procedury tranzytu.

6.3. Procedury awaryjne dotyczące upoważnionego nadawcy:

Zastosowanie mają zasady dotyczące ogólnopolskich niedostępności i utrudnień oraz zgody na zastosowanie procedury awaryjnej opisane w części Procedury awaryjne w urzędzie celnym wyjścia.

W przypadku, gdy procedura tranzytu następuje po procedurze wywozu możliwość stosowania procedury awaryjnej istnieje wyłącznie w sytuacji, gdy urząd wywozu jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia (i otwarcia procedury tranzytu). Jeżeli urząd wywozu nie jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia nie można stosować uproszczonego zamknięcia procedury wywozu i otwarcia procedury tranzytu:

- w stosunku do wywozów otwartych w urzędzie wywozu w procedurze awaryjnej (wywóz realizowany na papierowym dokumencie ESS), oraz
- gdy ze względu na awarię systemu wywozowego po stronie administracji celnej urząd przedstawienia (otwarcia procedury tranzytu) nie jest w stanie systemowo obsłużyć przedstawienia towarów.

W przypadku braku możliwości przesłania zgłoszenia (awaria po stronie zgłaszającego lub awaria usługi e-Tranzyt) realizacja procedury tranzytowej odbywa się poza systemem, a upoważniony nadawca przesyła do urzędu celnego nadzorującego miejsce uznane powiadomienie o wysyłce towarów zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu na stosowanie uproszczenia.

a) tranzyt unijny/wspólny

Powiadomienie powinno mieć formę kopii/skanu karty zgłoszenia tranzytowego na dokumencie SAD opatrzonej w polu C numerem z rejestru powiadomień dla systemu NCTS2 prowadzonego przez upoważnionego nadawcę (wzór określony w załączniku nr 1), według struktury XXXXXXXXXXXXXXXXXXX\NNNNNN, gdzie: X oznacza 17 znakowy numer pozwolenia na stosowanie uproszczenia, N oznacza 6 znakowy numer kolejny rejestru.

Po upływie czasu określonego w pozwoleniu (jeżeli nie otrzymano informacji o kontroli) następuje zwolnienie towarów do procedury tranzytu.

Upoważniony nadawca powinien:

- wypełnić odpowiednio pole D dokumentu SAD (na kartach 1, 4 i 5),
- w polu A (na wszystkich kartach) przystawić i wypełnić stempel (czerwony tusz, wymiary: 26 x 59 mm), zgodny z poniższym wzorem:

PROCEDURA AWARYJNA NCTS

*DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W
SYSTEMIE*

OTWARTO W DNIU

(data/godzina)

- kartę 1 SAD przekazać do urzędu wyjścia w terminie określonym w pozwoleniu, karty 4 i 5 SAD towarzyszą towarom podczas transportu.

Pozwolenie na stosowanie uproszczenia może alternatywnie określić, że upoważniony nadawca nie przekazuje powiadomienia o wysyłce towarów.

Niezwłocznie po usunięciu awarii swojej aplikacji zgłaszający powinien przesłać za pomocą faksu do Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2 informację, która musi zawierać czas usunięcia awarii i listę operacji tranzytowych obsługowanych w procedurze awaryjnej.

W przypadku zwolnienia towarów do operacji tranzytu poza systemem należy niezwłocznie złożyć do urzędu wyjścia faksem, lub w innej formie uzgodnionej z urzędem, wniosek o unieważnienie zgłoszeń tranzytowych, które zostały przesłane do systemu podczas prób rejestracji zgłoszenia.

b) tranzyt TIR

W przypadku braku możliwości przesłania zgłoszenia elektronicznie operacja tranzytowa realizowana jest poza systemem NCTS2 wyłącznie na karnecie TIR.

Powiadomienie urzędu o zamiarze otwarcia operacji TIR następuje poprzez przesłanie w sposób uzgodniony z urzędem kopii/skanu odcinka nr 1 karnetu TIR, opatrzonego w polu 21 i na grzbiecie karnetu TIR numerem z rejestru powiadomień dla systemu NCTS2, prowadzonego przez upoważnionego nadawcę (wzór w załączniku nr 1), zapisanego w formacie XXXXXXXXXXXXXXXXXXX\NNNNNN, gdzie: X oznacza numer pozwolenia na stosowanie uproszczenia – 17 znaków, N oznacza numer kolejny rejestru – 6 znaków.

Po upływie czasu określonego w pozwoleniu (jeżeli nie otrzymano informacji o kontroli) następuje zwolnienie towarów do procedury TIR. Upoważniony nadawca powinien:

- wypełnić odpowiednie pola karnetu TIR,
- w polu „Do użytku służbowego” odcinka nr 2 karnetu TIR przystawić i wypełnić stempel (czerwony tusz, wymiary: 26 x 59 mm) zgodny z poniższym wzorem:

PROCEDURA AWARYJNA NCTS

*DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W
SYSTEMIE*

OTWARTO W DNIU

(data/godzina)

Upoważniony nadawca realizujący operację TIR w procedurze awaryjnej przekazuje w terminie określonym w pozwoleniu odcinek nr 1 karnetu TIR do urzędu celnego wyjścia.

6.3.1. Powiązanie z procedurą wywozu (w procedurze awaryjnej):

Jeżeli nie działa tylko system NCTS2 (działa system wywozowy) upoważniony nadawca przekazuje na wskazany przez oddział celny adres e-mail powiadomienie o wysyłce towarów. Jednocześnie do systemu wywozowego wysyłane jest zgłoszenie z kodem „3PL19”, po którym podawany jest numer operacji z powyższego rejestru powiadomień. Otrzymanie komunikatu IE529 w systemie wywozowym jest jednoznaczne ze zwolnieniem towarów zarówno do operacji wywozu, jak i operacji tranzytu, natomiast jego brak w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej w wywozie oznacza konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

Jeżeli nie działają jednocześnie systemy wywozowy i tranzytowy to po ogłoszeniu awarii na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywane są w ramach jednej wiadomości e-mail - skan zgłoszenia wywozowego oraz powiadomienie o wysyłce towarów w tranzycie. W zgłoszeniu wywozowym po kodzie „3PL19” zgłaszający powinien podać numer operacji z rejestru operacji awaryjnych dla procedury tranzytu, a w powiadomieniu o wysyłce towarów w tranzycie po kodzie „3PL20” numer własny zgłoszenia wywozowego. Informacja o zwolnieniu towarów przekazywana jest zgłaszającemu poza systemem i dotyczy zarówno procedury wywozu, jak i tranzytu, natomiast jej brak w terminie wynikającym z pozwoleń, oznacza dla zgłaszającego konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu celnego.

Jeżeli nie działa tylko system wywozowy to po ogłoszeniu awarii zgłaszający wysyła do systemu NCTS2 zgłoszenie z kodem „3PL20”, po którym podawany jest własny numer zgłoszenia wywozowego. Jednocześnie na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywany jest skan zgłoszenia wywozowego. Otrzymanie komunikatu IE029 w systemie NCTS2 jest jednoznaczne ze zwolnieniem towarów zarówno do procedury wywozu, jak i tranzytu, natomiast jego brak w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej w tranzycie oznacza dla zgłaszającego konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

6.3.2. Dane bezpieczeństwa i ochrony (w procedurze awaryjnej):

W procedurze awaryjnej zgłaszający powinien złożyć dane bezpieczeństwa i ochrony w systemie wywozowym, a jeśli ten system nie działa, na:

- dokumencie SAD i dodatkowo na dokumencie Bezpieczeństwo i ochrona (wzór określony w Dodatku J1 do PRD) oraz ewentualnie na dokumencie Wykaz pozycji/Bezpieczeństwo i ochrona (wzór – Dodatek J2 do PRD), gdy zgłoszenie zawiera więcej niż jedną pozycję towarową, lub
- karnecie TIR i dodatkowo na dokumencie Bezpieczeństwo i ochrona (wzór określony w Dodatku J1 do PRD) oraz ewentualnie na dokumencie Wykaz pozycji/Bezpieczeństwo i ochrona (wzór - Dodatek J2 do PRD), gdy zgłoszenie zawiera więcej niż jedną pozycję towarową.

Część 7: Urząd celny tranzytowy (nie dotyczy operacji TIR)

Przewoźnik powinien przedstawić towary wraz z TAD lub TSAD. Funkcjonariusz celny może: zezwolić na dalszy przewóz towarów, przesyłkę zawrócić, lub przesyłkę zatrzymać i dokonać zakończenia operacji tranzytowej w systemie NCTS2.

W sytuacji niedostępności usługi „e-Tranzyt” funkcjonariusz celny może dokonać zakończenia operacji tranzytowej zgodnie z zasadami dla awarii systemu w urzędzie celnym przeznaczenia.

Część 8: Zdarzenia podczas transportu/przeładunki (nie dotyczy operacji TIR)

W związku z art. 305 RW w sytuacji, gdy w trakcie transportu towarów wystąpią zdarzenia, przewoźnik powinien dokonać odpowiednich wpisów w TAD lub TSAD. Towary i TAD lub TSAD powinny zostać przedstawione najbliższemu organowi celnemu, za wyjątkiem sytuacji, gdy:

- przeładunek towarów odbywa się ze środka transportu, na który nie nałożono zamknięć celnych oraz osoba poinformowała o przeładunku organ celny państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się środek transportu, lub
- ciągnik pojazdu drogowego został zmieniony w trakcie przewozu, ale nie zmieniono przyczepy ani naczepy, lub
- w transporcie kolejowym z zastosowaniem systemu NCTS: jeden lub więcej wagonów zostaje usuniętych z zestawu wagonów kolejowych z przyczyn technicznych.

W Polsce wprowadzono dodatkowe ułatwienie, które może mieć zastosowanie w sytuacji, gdy na pojazd nie nałożono zamknięć urzędowych (tożsamość towarów może być zapewniona w inny sposób). Pod warunkiem spełnienia określonych wymogów przedsiębiorca może uzyskać w formie decyzji administracyjnej wyprzedzającą, generalną i bezterminową zgodę na dokonywanie przeładunków. Z wnioskiem o udzielenie takiej zgody może wystąpić osoba faktycznie zaangażowana w operacje tranzytowe, których mają dotyczyć przeładunki, np. przewoźnik, spedytor, przeładowca, odbiorca, osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu. Organem wydającym zgodę jest Naczelnik urzędu celnego właściwy dla miejsca, gdzie przeładunki miałyby być dokonywane. Ułatwienie to dedykowane jest przedsiębiorcom nie korzystającym z procedury uproszczonej.

Przedsiębiorcy korzystający z uproszczeń tranzytowych mogą w swoich pozwoleniach uzyskać zgodę na przeładunki dotyczące przesyłek zarówno bez nałożonych zamknięć, jak i z zamknięciami urzędowymi.

Część 9: Zakończenie operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia

Przewoźnik powinien dostarczyć towary wraz z TAD, TSAD lub karnetem TIR do urzędu celnego przeznaczenia w wyznaczonym terminie. Osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu odpowiada za prawidłowość realizacji procedury. Niedostarczenie towarów do urzędu przeznaczenia w wyznaczonym terminie skutkuje rozpoczęciem procedury poszukiwawczej w systemie NCTS2.

Zgłaszający może śledzić stan międzynarodowych operacji tranzytowych, tj. takich, które dotyczą więcej niż jednego kraju, na podstawie numerów MRN na PUESC lub pod adresem http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/tra/.

Po przedstawieniu towarów w urzędzie przeznaczenia w wyznaczonym terminie w przypadku nie stwierdzenia w tym urzędzie nieprawidłowości dotyczących towarów zgłaszający otrzymuje komunikat IE045 i następuje zwolnienie zabezpieczenia. Pomimo otrzymania tego komunikatu zgłaszający może w przyszłości otrzymać informację o możliwości powstania długu celnego – w takim przypadku otrzymany komunikat IE045 nie zwalnia go od odpowiedzialności za zapłatę długu celnego.

Część 10: Upoważniony odbiorca (w tranzycie unijnym/wspólnym i TIR)

10.1. Podstawowe czynności

Upoważniony odbiorca (UO) wysyła i odbiera od organu celnego (OC) komunikaty w systemie NCTS2: IE007, IE008, IE025, IE043, IE044, IE058, IE060 oraz UPO.

Upoważniony odbiorca powinien przesłać do urzędu celnego przeznaczenia komunikat IE007 niezwłocznie po dostarczeniu towarów do miejsca wskazanego w pozwoleniu. Czas zwolnienia przez system NCTS2 towarów do rozładunku określony jest w pozwoleniu na stosowanie uproszczenia. Po upływie tego terminu upoważniony odbiorca otrzymuje komunikat IE043 zawierający informacje o towarach. Upoważniony odbiorca może rozpocząć rozładunek towarów tylko po odebraniu komunikatu IE043.

W przypadku podjęcia decyzji o kontroli komunikat IE043 nie jest wysyłany, funkcjonariusz jest obecny przy rozładunku i wprowadza wyniki kontroli do systemu po zakończeniu rozładunku.

Niezwłocznie po zakończeniu rozładunku towarów, a najpóźniej w terminie trzech dni po przybyciu towarów, upoważniony odbiorca powinien przesłać do urzędu celnego przeznaczenia komunikat IE044 wraz z określeniem ewentualnych niezgodności.

Upoważniony odbiorca TIR w komunikacie IE044 wprowadza dodatkowe dane dotyczące kończonych operacji tranzytowych:

- numer strony odcinka karnetu TIR, oraz
- numer kolejny rozładunku.

Możliwe jest przesłanie równocześnie do systemu NCTS2 komunikatu IE007 i powiadomienia dotyczącego kolejnej procedury do systemu importowego. Zwolnienie towarów do procedury w systemie importowym nie może jednak nastąpić wcześniej, niż z otrzymaniem z systemu NCTS2 przez upoważnionego odbiorcę komunikatu IE025. Oznacza to, iż upoważniony odbiorca powinien wstrzymać się ze zwolnieniem towarów do następnej procedury celnej do czasu otrzymania komunikatu IE025.

W przypadku operatorów kurierskich posiadających świadectwo AEO możliwe jest dysponowanie towarami bezpośrednio po zakończeniu operacji tranzytowej w systemie NCTS2 w sytuacji, gdy w komunikacie IE044 upoważniony odbiorca wykaże rozbieżności w ilości towarów (braki lub nadwyżki), co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że rozbieżności są wynikiem oczywistej pomyłki przy załadunku towarów na środek transportu w miejscu wyjścia. W tej sytuacji dla celów objęcia kolejnym przeznaczeniem celnym upoważniony odbiorca może dysponować całością towarów, jaka

była mu dostarczona w procedurze tranzytu w systemie NCTS2, bez konieczności oczekiwania na otrzymanie komunikatu IE025. Jednakże nie zwalnia to upoważnionego odbiorcy oraz osoby uprawnionej do korzystania z procedury tranzytu z ewentualnej odpowiedzialności za powstały dług celny.

System NCTS2 umożliwia dokonywanie przez upoważnionych odbiorców zakończenia operacji tranzytowych poza godzinami urzędowania organu celnego, jeżeli możliwość taka wynika z pozwoleń na stosowanie uproszczeń – zarówno pozwolenia dotyczącego tranzytu, jak również pozwolenia dotyczącego kolejnej procedury, którą będą obejmowane towary.

10.2. Postępowanie awaryjne dotyczące upoważnionego odbiorcy:

Odpowiednio stosuje się zasady określone w pkt 5.7.

W przypadku braku możliwości wymiany elektronicznych komunikatów w systemie NCTS2 informacja zawarta w tych komunikatach musi zostać przekazana za pośrednictwem nośnika danych, faksu lub w inny uzgodniony z urzędem sposób.

W celu uzyskania zgody na zastosowanie procedury awaryjnej upoważniony odbiorca powinien złożyć elektroniczny wniosek do Komórki Wsparcia – Helpdesk NCTS2 poprzez PUESC. W przypadku niedostępności portalu wniosek może być złożony w formie pisemnej za pośrednictwem poczty email wopa@ncts-centrum.mofnet.gov.pl lub faksu nr +48 42 6388050 zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku nr 2.

Realizacja operacji tranzytowych poza systemem NCTS2 może mieć miejsce jedynie w sytuacjach uzasadnionych. Zgoda na zastosowanie procedury awaryjnej może nie zostać udzielona w razie podejrzenia, iż upoważniony odbiorca zmierza do ominięcia obowiązku wymiany komunikatów w formie elektronicznej.

W przypadku, gdy operacja tranzytowa otwarta była w systemie NCTS2 w sytuacji braku możliwości wymiany elektronicznych komunikatów w ramach systemu upoważniony odbiorca powinien:

- jeżeli ma możliwość utworzenia komunikatu: może zapisać go na nośniku danych w pliku XML i wczytać do systemu NCTS2 w oddziale celnym. Wczytanie pliku XML wymaga, żeby nośnik zawierał tylko przekazywany plik oraz był zawsze przeskanowany oprogramowaniem antywirusowym, lub
- jeżeli nie ma możliwości utworzenia komunikatu powinien przekazać faksem lub w innej formie uzgodnionej z urzędem powiadomienie zawierające dane objęte komunikatem IE007, tj. numer MRN, numer karnetu TIR (jeżeli dotyczy), numer powiadomienia (z rejestru), miejsce przestawienia towarów (kod), upoważniony odbiorca (numer EORI, nazwa, pełny adres), urząd celny przeznaczenia oraz ewentualnie

zdarzenia w trakcie przewozu, przeładunki (informacja o nowym środku transportu), nowe kontenery, nowe zamknięcia (ilość, znaki), nazwa towarów i jeżeli jest znany kod towarów.

Po upływie czasu określonego w pozwoleniu upoważniony odbiorca dokonuje rozładunku towarów i niezwłocznie, a najpóźniej w terminie trzech dni od przybycia towarów, powinien przekazać na nośniku danych, faksem lub w innej formie uzgodnionej z urzędem (w zależności od rodzaju awarii) informacje zawarte w komunikacie IE 044, tj. numer MRN, numer karnetu TIR (jeżeli dotyczy), numer powiadomienia, upoważniony odbiorca (numer EORI, nazwa, pełny adres), urząd celny przeznaczenia, data rozładunku, stan zamknięć, zgodność (tak/nie), liczba i znaki zamknięć oraz w przypadku stwierdzonych niezgodności „Protokół rozbieżności”.

Upoważniony odbiorca dokonuje stwierdzenia ewentualnych niezgodności na podstawie danych zawartych w TAD, TSAD lub w karnecie TIR.

Upoważniony odbiorca otrzymuje z urzędu celnego przeznaczenia, faksem lub w innej formie uzgodnionej z urzędem, ewentualną informację o kontroli towarów.

Zwolnienie towarów z tranzytu następuje w terminie określonym w pozwoleniu, o ile nie została podjęta decyzja o kontroli, lub o ile upoważniony odbiorca nie stwierdził niezgodności.

Upoważniony odbiorca może przesłać równocześnie komunikat do systemu NCTS2 IE007 i powiadomienie dotyczące kolejnej procedury do systemu importowego. Zwolnienie towarów do procedury w systemie importowym nie może jednak nastąpić wcześniej, niż otrzymanie z systemu komunikatu IE025 .

Jeżeli upoważniony odbiorca posiada pozwolenie na dokonywanie zakończenia operacji tranzytowych poza godzinami urzędowania organu celnego, jest to możliwe również w przypadku awarii systemu. Możliwe jest również zwolnienie z przekazywania powiadomienia, jeżeli w pozwoleniu dla upoważnionego odbiorcy organ celny wyraził na to zgodę. Jednak informacje te muszą zostać przekazane do urzędu celnego przeznaczenia w terminie późniejszym, tak aby możliwe było przesłanie stosownych komunikatów do urzędu celnego wyjścia (w terminach określonych przepisami).

W przypadku, gdy operacja tranzytowa była otwarta w systemie NCTS2 i upoważniony odbiorca ma możliwość przesłania utworzonego komunikatu, ale z powodu awarii systemu PKI brak jest możliwości weryfikacji podpisu elektronicznego, istnieje możliwość wczytania do systemu NCTS2 niepodpisanego komunikatu w pliku XML z nośnika przez funkcjonariusza celnego w oddziale celnym.

W przypadku, gdy operacja tranzytowa otwarta była poza systemem NCTS2 upoważniony odbiorca powinien zarejestrować dokument tranzytowy w rejestrze powiadomień wg wzoru określonego w Załączniku nr 1:

- dla operacji tranzytu unijnego/wspólnego (karty 4 i 5 SAD): powiadomienie i wynik kontroli (z numerem ewidencyjnym z pola C zamiast numeru MRN i wskazaniem, że operacja tranzytowa jest realizowana na kartach SAD) muszą zostać przekazane do urzędu celnego przeznaczenia faksem lub, alternatywnie, drogą elektroniczną w systemie importowym, jako wspólne powiadomienie dla tranzytu i kolejnej procedury celnej. Karty 4 i 5 SAD (i ewentualnie inne dokumenty) powinny być zwrócone do urzędu celnego przeznaczenia w terminie określonym w pozwoleniu;

- w tranzycie TIR (karnet TIR ze stemplem „Procedura awaryjna NCTS”): powiadomienie i wyniki kontroli (z numerem ewidencyjnym z pola 21 karnetu TIR zamiast numeru MRN i wskazaniem, że operacja tranzytowa jest realizowana wyłącznie na karnecie TIR) muszą zostać przekazane do urzędu celnego przeznaczenia faksem lub, alternatywnie, drogą elektroniczną w systemie importowym, jako wspólne powiadomienie dla tranzytu i kolejnej procedury celnej. Karnet TIR powinien być zwrócony do urzędu celnego przeznaczenia w terminie określonym w pozwoleniu.

W takim przypadku uznaje się, że zezwolenie na procedurę awaryjną zostało udzielone w urzędzie celnym wyjścia i nie wymaga się uzyskania ponownej zgody na obsługę operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia.

Część 11: Postępowanie poszukiwawcze

W przypadku nie przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia w wyznaczonym terminie, po upływie tego terminu zgłaszający otrzyma komunikat IE140 i/lub odpowiadające temu komunikatowi pismo. Zgłaszający powinien udzielić odpowiedzi w terminie do 28 dni liczonych od daty przesłania komunikatu IE140 lub od daty pisma. Zgłaszający powinien odpowiedzieć komunikatem IE141 lub w innej formie, w zależności od formy zapytania ze strony urzędu celnego.

W sytuacji konieczności przekazania dowodu alternatywnego informacja na temat istnienia takiego dowodu powinna być podana w komunikacie IE141, a następnie dowód ten powinien być przesłany drogą pocztową.

W przypadku braku odpowiedzi w systemie od zgłaszającego w terminie wyznaczonym w komunikacie IE140 zgłoszenie zmienia status na „Rekomendowana procedura poboru”. W przypadku przekazania niewystarczającej odpowiedzi, tj. takiej, która nie pozwala organowi celnemu na podjęcie decyzji o zamknięciu operacji tranzytowej organ celny decyduje o dalszym postępowaniu. Osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu i inne osoby, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości w procedurze tranzytu, mogą być wezwane do zapłaty należności celnych i podatkowych ciążących na towarach.

Załącznik nr 1:

Nazwa przedsiębiorstwa:

Nr EORI:

Rejestr powiadomień dla systemu NCTS2 (wykorzystywany podczas procedury awaryjnej przez upoważnionego nadawcę/odbiorcę)

Nr Powiadomienia [Liczba Porządkowa]	MRN ¹ Ewidencja awaryjna UC wyjścia	Nr karnetu TIR ²	Data powiadomienia	Nazwa towarów ³	Liczba pozycji	Masa brutto	Nr i data faktury	Dane odbiorcy towarów	Kraj przeznaczenia towarów	Środek transportu (Nr rejestracji i przynależność państwowa)	Imię i nazwisko, podpis osoby dokonującej wpisu do rejestru	Data i godzina złożenia wniosku do Komórki Wsparcia - Helpdesk NCTS2	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

¹ Pole wypełniane przez upoważnionego odbiorcę w przypadku wysłania powiadomienia o przybyciu towarów zwolnionych do tranzytu z TAD lub TSAD.

² Jeżeli dotyczy.

³ Jeżeli podany, w polu należy wpisać również kod towarów.

Załącznik nr 2:

Wniosek o zezwolenie na procedurę awaryjną:

Nazwa przedsiębiorstwa:	
Adres przedsiębiorstwa:	
Nr EORI:	Data zgłoszenia:
Adres Email:	Tel. :
	Fax:
Powód wniosku o procedurę awaryjną:	
Jednocześnie zobowiązuję się przesłać wykaz zgłoszeń tranzytowych zwolnionych w procedurze awaryjnej po ustaniu przyczyn awarii.	
Dane osoby sporządzającej wniosek:	
Nazwisko i imię:	
Adres Email:	
Telefon:	
Podpis:	